

Kumski romar.

Na božjo pot na sveti Kum
 Prihaja od karpatskih šum
 Že mnoga leta romar mlad,
 Ko vzbuja vigred čvet livad:
 Obljubil se je bil v nezgodi
 In redno k sveti Neži hodi.

A ni od štajerske strani
 Na kranjsko stran mostú, brvi:
 Zato ga ribič s štirskih tal
 Prevaža sèm čez savski val.
 Bogati romar od Karpatov
 Vsakrät našteje pet mu zlatov.

Čez Savo ribič spet veslá,
 Na Kranjsko romarja peljá;
 Pohlèp pograbi mu srcé,
 Po zlatih želje se vzbudé:
 Razbije ptujcu z veslom glavo,
 Oropa ga in vrže v Savo.

Že lega mrak čez božji svet,
 Zlató gre ribič v kočó štet;
 Ko vse prešteje, leže spat,
 Nekdo pa kliče ga spred vrat:
 „Brž kvišku, ribič, brzo vstani,
 Prepélji me do kranjske stráni!“

Zdi ribiču se, kakor sèn,
 Pa vendar vstane, stopi vèn —
 Oj groza — ptujec kliče tu,
 Ki trup mu biva v Save dnu:
 „Ker mnogo me obljub še veže,
 Ti nosi me do svete Neže!“

In sede ribič s ptujcem v čoln,
 Skrbí, strahú in groze poln,
 Veslá, ravná, ne vé, kakó,
 In mraz pretresa mu teló.
 In ko na Kranjsko priveslata,
 Objame ptujec ga krog vrata:

„Do polnoči, če ne dospèm
 Na Kum, te, ribič, v prah potrèm!“
 In ribič gre — je čvrst, krepák,
 A mrtvi romar je težák —
 In peša ribič, se spotika
 In trese se kot trepetlika.

Prišél je romar zadnjikrat
 Še ribiča pred kočó zvat.
 In zadnjo silo, zadnjo moč
 Porabi ribič zadnjo noč . . .
 Ko sta nazaj, se v Savo zgrudi
 Iz čolna rómar — ribič tudi.

Visok je kumski breg in strm,
 Prijemlje ribič se za grm —
 Čez ostre skale, rob in čer
 Ne nesel ptujca bi vsakter;
 Zeló se krepki ribič muči,
 Oj groza, v temi in brez luči.

Polnoč naznanja glas zvonóv,
 Polnočno uro, čas duhóv; —
 Donese ptujca mož na Kum:
 Tu krog pa je mrmranje, šum —
 V svetišče nese mrtvo truplo,
 Za vráti obstoji osuplo —:

Pred svete Neže žrtvenik
 Pristopi čuden svečenik;
 Od zunaj pa pripevajo
 In v božji hram privrevajo
 Nebrojne trume, vse neznane,
 In molijo molitve zbrane.

Končan je máše sveti dar,
 Ropót nastane, šum, vihar:
 Iz cerkve spet krdela vró,
 Kot so pridrla bila v njó;
 In ribič mrtveca zadene,
 Za vrat se romar ga oklene.

Z bremenom s Kuma gre nizdol,
 Pol živ od straha, mrtev pol —
 In mrtvi romar je težák,
 Šibi se ribiču korák.
 Ko pride z romarjem do kočé,
 Od groze mraz mu je in vroče.

In isto pot in isto smér
 Ponavlja ribič vsak večér;
 Ko drugi sladko snivajo
 In lahko vest uživajo,
 Pa ribiča v ponočni uri
 Pozivlje romar vèn pred duri.

Od groze, truda že bolán
 Pobára ribič neki dan:
 „Oj mrtvec, kdaj bom prost, povej!“
 „„Ko onemóreš, nič poprej!““
 Ko že gániti več ne móre,
 Še nosi mrtveca vrh góre.

Anton Hribar.